

Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

<https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/aktualnosci/156521,Wystawa-Chodźcie-z-nami-Wroclawskie-protesty-uliczne-1981-1989-Wroclaw-13-grudnia.html>
24.04.2024, 19:30

Wystawa „«Chodźcie z nami». Wrocławskie protesty uliczne 1981-1989” - Wrocław, 13 grudnia 2021 - 13 stycznia 2022

13 grudnia 2021, w 40. rocznicę ogłoszenia stanu wojennego, tworzyliśmy wystawę „«Chodźcie z nami». Wrocławskie protesty uliczne 1981-1989”. Otwarcia towarzyszyły okoliczne wystąpienia, w których przewijały się podziękowania dla bohaterów wydarzeń z lat 80.

Wystawa podzielona została na cztery części, które pokazują społeczny sprzeciw w różnych jego wymiarach i latach:

- „Wojna” (1981-1983),
- „Trwanie” (1986-1988),
- „Zabawa” (1987-1989),
- „Ostatki” (1988-1989).

Oddajmy głos Teresie Lis i Tomaszowi Przedpełskiemu, którzy tak napisali we wstępie do katalogu wystawy:

„Chodźcie z nami”, tak w latach 1981-1989 skandowali zarówno do przechodniów, jak i funkcjonariuszy milicji uczestnicy solidarnościowych manifestacji ulicznych w całym kraju. W tej mierze Wrocław niczym nie różnił się od innych miast. Jednakże na tle wydarzeń ówczesnych lat nasze miasto jawi się jako miejsce szczególne.

Zwane „Twierdzą Wrocław” lub „Twierdzą Solidarności” stanowi jeden z najsilniejszych w Polsce ośrodków antykomunistycznej opozycji. To właśnie w tamtych latach, szczególnie po wprowadzeniu stanu wojennego, rodzi się legenda Wrocławia jako miasta niepokornego, legenda personifikowana najczęściej w osobach solidarnościowych przywódców: Władysława Frasyniuka, Piotra Bednarza czy Józefa Pinióra. Ale także Kornela Morawieckiego, Solidarności Walczącej, największej podziemnej organizacji

niepodległościowej, a jednocześnie najbardziej zwalczanego przez władze ugrupowania opozycyjnego, którego przywódca był najdłużej ukrywającym się działaczem tamtych lat. To we Wrocławiu powstają inicjatywy niespotykane w polskim krajobrazie politycznym. Solidarność Polsko-Czechosłowacka przerzuca przez zieloną granicę zakazaną literaturę, spotyka się z czeskimi i słowackimi dysydentami. Często też występuje w ich obronie, organizując pomoc materialną. To w stolicy Dolnego Śląska działa Pomarańczowa Alternatywa, organizator ulicznych happeningów, która swoimi akcjami powodowała ośmieszenie i sprowadzenie do absurdu rzeczywistość schyłkowego PRL. To tutaj tworzy się również jedyna w kraju Niezależna Agencja Fotograficzna Dementi, dokumentująca najważniejsze wydarzenia polityczne i społeczne miasta. Także w naszym mieście niezwykle prężnie działa Niezależne Zrzeszenie Studentów, Ruch „Wolność i Pokój” oraz wiele innych, pomniejszych organizacji opozycyjnych.

Jak pisał Paweł Smoleński, wówczas dziennikarz prasy drugiego obiegu, ukrywający się pod pseudonimem Tomasz Jerz, nasze miasto było po prostu... „inne”. „Wrocławowi przypisywane są cechy niemal metafizyczne” – stwierdzał. Komentując te słowa Padraic Kenney dopowiadał, iż zapewne autorowi chodziło o to, że „nikt w Polsce nie może rozgryźć, o co we Wrocławiu chodzi”.

Wystawę można oglądać do 13 stycznia 2022 r. we Wrocławiu na ul. Świdnickiej, niedaleko kościoła św. Doroty, św. Stanisława i św. Wacława.

Przemawia szef
dolnośląskiej
„Solidarności”
Kazimierz Kimso

O pracy nad wystawą
opowiedział dr Kamil
Dworaczek, p.o.
naczelnika
Oddziałowego Biura
Badań Historycznych

O pracy nad wystawą
opowiedział dr
Katarzyna Pawlak-
Weiss, p.o. naczelnika
Oddziałowego Biura
Edukacji Narodowej.

O pracy nad wystawą
opowiedział jej autor
Tomasz Przedpełski

O zdjęciach
opowiedziała Irena
Dylawerska, która
specjalnie na otwarcie
wystawy przyjechała z
Berlina.

Otwarcie wystawy
„«Chodźcie z nami».
Wrocławskie protesty
uliczne 1981-1989”

Wystawa „«Chodźcie z
nami». Wrocławskie
protesty uliczne
1981-1989”

Wystawa „«Chodźcie z
nami». Wrocławskie
protesty uliczne
1981-1989”

Wystawa „«Chodźcie z
nami». Wrocławskie
protesty uliczne
1981-1989”

Wystawa „«Chodźcie z
nami». Wrocławskie
protesty uliczne
1981-1989”

Wystawa „«Chodźcie z
nami». Wrocławskie
protesty uliczne
1981-1989”

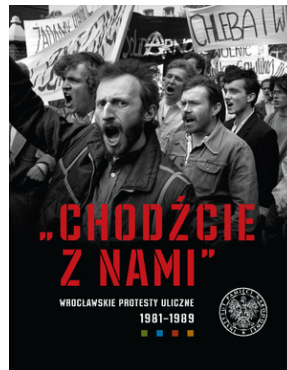
Wystawa „«Chodźcie z
nami». Wrocławskie
protesty uliczne
1981-1989”

Wystawa „«Chodźcie z
nami». Wrocławskie
protesty uliczne
1981-1989”

Wystawa „«Chodźcie z
nami». Wrocławskie
protesty uliczne
1981-1989”

Katalog wystawy
„«Chodźcie z nami».
Wrocławskie protesty
uliczne 1981-1989”

